

ŽAKO

PLANETA NABĚ

PLANETA NABĚ

MARIE BUCHTOVÁ

Pro Žako, školní časopis ZŠ Šlapanice, napsala do rubriky
Čtení na pokračování v letech 2021 až 2023 Marie Buchtová.

Nabe

Dokážete si představit nic? Jde to těžko, že? Vůbec nic, ani tma, ani černo, ani vzduch, ani žádná hranice, něco, co by toto NIC ukončilo. Jen prázdnota a NIC. Prostě NIC. Je to nepředstavitelné, vidíte!

No dobře, tak si představte tmou. To už jde lépe. Tu tmou, která nemá konce, temnotu, do které nezazní žádný zvuk. Představuji si ji docela živě. Najednou se mě zmocňuje jakási beznaděj, lítost, opuštěnost a stesk. Temnota trvá už moc dlouho.

Co to bylo? Jako by někde vzplanula svíčka, ale hned zase zhasla. Bylo to tak rychle a tak daleko, že nevím, jestli se mi to nezdálo. Ne, nemohlo se mi to zdát. Teď zase. Úplně v dálce svítí slabé světýlko. Je opravdu velice slabé, ale uprostřed temnoty dodává odvalu. Vnáší sem jakýsi klid, jistotu a naději.

Kousek od prvního světla se rozzářilo druhé. A támhle třetí! Najednou se všude rozsvítila světýlka.

A hele! Docela blizoučko se rozsvítilo malé světýlko, které jako by bojovalo o život. Je jako plamen svíčky, který bojuje proti větru. A zdá se, že zvítězil plamen. Světlo začalo poněkud sílit. Už to není nehmatatelné světlo. Je to zářící kulička. A roste. Roste rychle a už to není kulička, ale míč a brzy bude velký jako stůl, jako dům. Teď už je tak obrovský, že to nejde popsat. Jde si to těžko i představit a pořád roste. A s každým metrem září víc a víc.

Všude kolem jsou teď velká zářící tělesa, která se tvarem podobají kouli. To všechno se teď začíná točit a létat a obíhat.

Neděje se to nějakou závratnou rychlostí. Ba naopak. Vše se děje s takovým klidem, že to vypadá, jako kdyby to mělo předem stanovený řád.

Ale protože je tu opravdu hodně zářících těles, nebudu popisovat, co se s nimi dělo, a popíšu pouze to, co se dělo s „naším“ bývalým světýlkem. Když nabylo nepředstavitelných rozměrů a potom přestalo růst, mělo tvar podobný kouli. Říkám „podobný“, protože na jednom místě se udělal jakýsi doliček, na druhém naopak vyrostly velké kopečky a jinde se táhly nespočítatelné kaňony. A tu, kdybychom se podívali blíž, zjistíme, že támhle rostou stromy a tvoří les, tam zase ze země vytryskla voda a naplnila celé údolí, takže vzniklo moře. Květiny vykvetly na loukách a mechy obalily kamenné stráně. Řeky se splétaly jako stříbrné nitě a jas v nitru koule pozvolna uhasínal.

Najednou se však celá koule otřásla jako zemětřesením. Zprvu jsem myslela, že do ní vrazila jiná koule, ale nic takového se ne-stalo. Koule se takto otřásla ještě několikrát a pak už byla klidná jako dřív.

Musím podotknout, že při každém otřesu se v lesích, na loukách, stráních i skalách, ve vzduchu i ve vodě objevila zvířata. Nebyla to stejná zvířata, jako máme na Zemi, ale byla jim hodně podobná. Velký rozdíl byl v tom, že tato zvířata byla krotká, i kdybyste prohledali celou planetu, nenašli byste jediného dravce.

Ano, čtete dobře. Planeta. Byla to planeta a dostala jméno Nabe. Po celé věky nebylo krásnější a šťastnější planety. Od vzniku Nabe až doteď se žádná planeta netěšila tak krásné přírodě, a pokud si něco zaslouhuje označení „krásná“, pak je to jediné Nabe. Šťastná a dobrá planeta.

Leo a Tamara

Planeta Nabe měla kromě zvířat i jiné obyvatele. Mohla bych je nazvat lidmi, ale nebyli úplně jako my. Vzhledem se nám dost podobali, a abyste si je dokázali lépe představit, představujte si je jako pozemšťany. Nutno podotknout, že teď mluvím o prvních obyvatelích Nabe a ti se od nás nejvíc lišili tím, že neznali zlo ani nic škaredého nebo špatného.

Jen dva z nich zlo znali. Pan Vincitore a jeho syn Emanuel. Věděli, jaké zlo je, a proto o něm před ostatními nikdy nemluvili. Dá se tedy říct, že ostatní ani nevěděli, že zlo existuje. Pan Vincitore a Emanuel bydleli ve velkém domě, který by se dal lehce nazvat vilou, měli hodně služebných a byli nejbohatšími a nejmocnějšími obyvateli Nabe. Vyprávělo se o nich mnoho zajímavých věcí. Například se říkalo, že vědí všechno nebo že ví, jak vznikla Nabe. Jen oni sami by vám mohli říct, co je na tom pravdy.

Jednoho dne se pan Vincitore procházel okolo velikého jezera. Ranní mlha se lehce dotýkala jeho hladiny a byla tak hustá, že skrz ni nebylo vidět za nesčetné ohyby jezera. Když pan Vincitore jeden takový ohyb míjel, mlha na chvíli ustoupila a on spatřil dvě plačící děti. Mohlo jim být okolo deseti let, seděly u břehu, čelem obráceny k jezeru, hlavy měly skloněné a po tvářích se jim koulely veliké slzy.

Pan Vincitore se podivil. Jak je možné, že pláčou? Vždyť Nabe je šťastná planeta a není na ní zlo ani nic špatného. Dosud nikdy

se nestalo, že by byl nějaký z jejich obyvatel smutný nebo že by plakal. Smutek bývá většinou považován za špatný.

Znamená to tedy, že na Nabe vniklo zlo? Pan Vincitore trhnutím hlavy odehnal myšlenku. „Ne, dnes ještě ne,“ řekl si. Ale už předem věděl, co je pravda. Pomalu zamířil k plačícím dětem. I když byl nešťastný a srdce mu rozčilením tlouklo, vykouznil na své tváři láskyplný úsměv a oslovil děti: „Proč pláčete?“ I když už věděl, co mu odpoví.

Chlapec, starší z obou dětí, odpověděl: „Pane, já i moje sestra jsme sirotci. Dnes nám zemřeli rodiče. Není to snad dostatečný důvod k pláči?“ Kdyby to pan Vincitore nevěděl, nejspíš by teď strašně zbledl. Chlapec řekl slova „umřeli“ a „sirotci“ docela přirozeně, jako by to byla běžná věc. Smrt nikdy dřív na planetě Nabe nebyla. Znamená to tedy, že na Nabe přišla smrt, špatnost a zlo, které čeká jen na to, až mu dá někdo šanci k boji? Celkem zbytečně si kladl pan Vincitore tuto otázku. Už dávno věděl, kdo dá zlu šanci.

Přesto však znovu oslovil děti: „Jak se jmenujete?“ Ovšem, jak jistě tušíte, i tohle věděl.

„Jmenuji se Leo,“ představil se chlapec, „a tohle je Tamara.“

Po chvíli rozpačitého mlčení se Tamara osmělila a zeptala se: „Kdo jste vy, pane?“ Pan Vincitore se jim představil. Když domluvil, Tamara si uvědomila, že je jí najednou dobře. Už neplakala a pan Vincitore jí přišel jako ochránce. Možná právě proto řekla: „Nemáme, kam jít, pane.“

A pan Vincitore udělal věc, o které už předem tušil, že jí bude jednou velmi, velmi litovat. Jeho srdce mu však nedalo jinak, a tak řekl: „Pojďte do mého domu.“ A od té doby přijal děti za vlastní.

Zákaz

Pan Vincitore byl k dětem velmi milý. Děti ho měly rády. Často jim četl ze starých knih nebo spolu hráli stolní hry. S Emanuelem děti často dováděly v překrásné zahradě, která byla hned za domem. Když pak někdy děti osaměly, hrávaly spolu na honěnou nebo na schovávanou. Díky schovávané měly prozkoumaný celý dům a věděly o každém koutku i každé skulince. Leo se nejraději schovával v knihovně, měl tam dobrou skrýš v rohu mezi policemi. Tamara ho tam nikdy nenašla. Jí schovávaná nešla, ale i tak ji bavila a užili si při ní s Leem spoustu legrace.

Jednou večer, když se celí uřícení a rozdovádění vřítili do velké jídelny, překvapila je skutečnost, že jsou zde sami. Zpravidla vždy tu na ně čekávali pan Vincitore s Emanuelem. Sotva usedli za velký stůl, vstoupil sluha Michael a vyzval je: „Pan Vincitore vás volá.“ Leo a Tamara se zvedli a v doprovodu Michaela odešli po dlouhém schodišti do pracovny.

Pan Vincitore seděl v pohodlném křesle a za ním stál Emanuel. Za jeho zády praskal ve velkém krbu oheň a Michael, který před chvílí přiložil, za sebou zavřel dveře, aby je nechal o samotě. Pan Vincitore se na děti zadíval a s vlídným, ale poněkud

smutným úsměvem jim řekl: „Musím s Emanuelem odjet a vrátíme se až zítra po západu slunce. Do té doby neopouštějte dům a nechodte na ulici.“ Leo i Tamara přikývli a slíbili, že dům neopustí a na ulici nepůjdou. Proč taky? Vždyť tady v domě mají všechno, co potřebují.

Sešli potom společně do jídelny a společně taky strávili zbytek večera jako vždy. Tamara si pomyslela, že s panem Vincitorem a s Emanuelem je šťastnější než kdykoli dřív, a pokud to bude pan Vincitore chtít, do konce života neopustí dům. Možná by přemýšlela jinak, kdyby věděla, že tento večer je na dlouhou dobu posledním šťastně stráveným večerem zde.

Když se Tamara druhý den ráno vzbudila, sluneční paprsky jí lechtaly na tváři. Vstala a sešla dolů na snídani. Pan Vincitore s Emanuelem už byli pryč, a tak jí byl jediným společníkem Leo. Po snídani se dohodli, že budou hrát na schovávanou. Leo zavřel oči a pomalu začal počítat. Tamara se šla schovat.

Dnes chtěla mít originální skrýš. Nějakou, kde ji Leo určitě ne najde. Chodila z místnosti do místnosti a přemýšlela, kam se schová. Zrovna když mýjela domovní dveře, stanul před ní muž. Nikdy ho neviděla, ale podle oblečení vypadal jako sluha.

„Dobrý den, má paní,“ řekl podivným tónem s podivným úsměvem na tváři, „hledáte něco?“

Tamara mu odpověděla: „Hledám skrýš, hrajeme totiž s Leem na schovávanou.“

„Pomohu vám,“ ochotně nabídl sluha.

„Děkuji,“ odpověděla Tamara.

„Má paní, skrýš máte přímo před sebou,“ řekl sluha.

Tamara se zadívala na domovní dveře. „Pan Vincitore si nepřál, abychom chodili na ulici.“

„Nepřál, anebo vám to zakázal?“ Tamara na okamžik znejistěla, ale sluha pokračoval: „Zakázal vám to, kdyby ale věděl, že budete hrát na schovávanou, určitě by vám to dovolil. Vždyť se nemůže nic stát. Budete hned za domovními dveřmi.“

„Ne,“ řekla Tamara, „pan Vincitore by si to nepřál.“

Sluha se na okamžik zatvářil nazlobeně, ale potom pokračoval opět s úlisným úsměvem na tváři: „Zaslechl jsem, že dnes dojel do našeho města cirkus.“ Pak dodal jakoby mimochodem, „určitě by vás to zajímalo. Mohl bych vás doprovodit.“

„Ne,“ odpověděla Tamara, ale její hlas už nezněl tak jistě jako předtím, „pan Vincitore by si to nepřál.“

Sluha se sice stále usmíval, ale v jeho tváři bylo vidět napětí. „Pan Vincitore se přece nic nedozví. Nemůže vědět, že jste byla venku. Já mu to neřeknu.“ Tamara sice stále kroutila hlavou, ale už nic neřekla. Sluha toho využil a pokračoval: „Víte, proč pan Vincitore nechce, abyste chodili ven? On sám si přece může jít, kam chce a kdy chce.“ Dlouze se zadíval na Tamaru a už se vůbec neusmíval. „Pan Vincitore nechce, abyste byli jako on. Proto vám zakazuje chodit ven.“ Zněl tak přesvědčivě, že mu Tamara uvěřila. Zadívala se na domovní dveře. Sluha její pohled postřehl, a tak pokračoval: „Dveře jsou odemčené, stačí stisknout kliku.“ Tamara váhala. Pohled upírala na kliku. Otočila se zpátky na sluhu, ale ten už tu nebyl.

Místo toho uslyšela kroky na schodech a Leův hlas, který říkal: „Už jdu!“

Nebylo času nazbyt. Tamara se dlouho nerozmýšlela a stiskla kliku. Než sešel Leo ze schodů, neslyšně proklouzla dveřmi a tiše za sebou zavřela. Leo se chvíli rozhlížel a potom odešel do další místnosti.

Za domovními dveřmi

Tamara si oddychla. Rozhlédla se po ulici. Do tváře jí vanul příjemně chladivý větrík. Po rozpáleném chodníčku kráčela skupinka lidí. Tamara se k nim přidala. Všude, kam šla, se na ni lidé usmívali a zdravili ji pokývnutím hlavy. Čím víc se blížila k okraji města, tím víc lidí se k ní a ke skupince přidávalo. Všichni mířili stejným směrem. Vyšli za město a zamířili k paloučku, na kterém stál pestrobarevný stan. Tamara si najednou vzpomněla na Lea. Určitě by chtěl taky vidět cirkus. Otočila se a rozběhla se zpátky do města.

Když o chvíli později vběhla celá uřícená do domu, málem vrazila do Lea, který ji stále hledal. „Pojď, musím ti něco ukázat,“ ztěžka popadala dech.

„Ty jsi byla venku?“ zlobil se Leo.

„Ano, byla. Dnes je tam nádherně. Za město přijel cirkus. Pojď se podívat,“ vychrlila ze sebe vodopád slov.

„Ale Tamaro, pan Vincitore nechce, abychom dnes chodili ven,“ namítl Leo.

„Pan Vincitore se nic nedozví,“ přesvědčovala ho dál Tamara. Najednou si uvědomila, že stejnými slovy ji před chvílí přemlouval domnělý sluha. „No a co?“ ozval se jakýsi hlásek v její hlavě. Mohl mít pravdu. „Já do cirkusu chci a taky tam půjdu,“ umínila si Tamara. Leo se k ní nakonec přidal, a tak společně zamířili k cirkusu.

Cirkusové představení bylo krásné a dětem se moc líbilo. Když už byly doma, zbývalo ještě plno času do doby, kdy se měl pan Vincitore vrátit. Tamara s Leem seděli v pokoji a mlčky se dívali do ohně, který plápolal v krbu. Hlavou jim vířily myšlenky. Pocit viny, který nešel odehnat, je víc a víc mučil. Leovi připadalo, že ho tento pocit zabije. „Neposlechli jsme,“ ozývalo se mu v hlavě znovu a znovu. Už to nemohl dál snášet. Prudce vstal. Tamara se na něj podívala. Chce snad Leo před svědomím utéct? Leo měl strach. Strašný a děsivý strach, protože věděl, že nejednal správně. Stejně jako Tamara.

„Pojď,“ vyzval ji Leo a odvedl ji do knihovny.

Tam proklouzli mezi policemi a schovali se ve skrýši, kterou Leo používal při každé hře na schovávanou. Tamara vůbec nemluvila, ani se nezeptala, jak Leo tuto skrýš objevil. V její tváři byla vidět úzkost a provinění. Tak tam mlčky vydrželi až do doby, kdy se vrátil pan Vincitore s Emanueleem.

Když klapla klika a oba vstoupili do knihovny, bylo už v místnosti šero. „Leo, kde jsi?“ zeptal se pan Vincitore, „proč se přede mnou schováváš? Vylez! Nedávej špatný příklad svojí sestře.“ Odpovědí mu zůstalo jen ticho.

Otočil se k odchodu, když ho zarazil hlas: „Pane!“ Leo s Tamarou v patách vylezl ze skrýše.

„Leo,“ usmál se mírně pan Vincitore. Pak se ale zarazil: „Proč jsi se před námi schovával?“

„Měl jsem strach,“ přiznal se sklopenýma očima.

„Strach?“ podivil se pan Vincitore, „z čeho?“ Leo mlčel a jen se dál díval do země. Pan Vincitore se zatvářil vážně. „Leo, ty jsi byl venku?“ zeptal se.

„Ano,“ špitl Leo a do očí se mu draly slzy lítosti a zloby.

„Proč jsi chodil ven, když jsem vám to zakázal?“ zeptal se pan Vincitore.

Leo se najednou rozkřičel a v jeho hlase bylo víc vzteku než lítosti: „Já? Já přece za nic nemůžu. To Tamara mě přesvědčila. Ona byla venku první. Za všechno může ona. Je to její vina!“ Slzy hněvu mu stékaly po tváři.

„To není pravda,“ vybuchla Tamara, „ven bych nešla, kdyby mě k tomu nepřemluvil ten podivný sluha. Může za to on.“ I ona byla rozhněvaná.

Pan Vincitore mlčel. Čekal. Věděl dobře, jakého sluhu Tamara myslí. Ale čekal, že se děti omluví a bude jim to líto. Kdyby přiznaly svou chybu a litovaly jí, odpustil by jim a vše by se vrátilo do pořádku. Pokud ale budou dál zatvrzele házet chybu jeden na druhého, bude je muset potrestat. Pohlédl na děti. V očích jim plál hněv. Zlobil se slepě jeden na druhého. Pan Vincitore měl jasno: neomluví se. Zavolal Michaela a přikázal mu, aby k němu dovedl Maluma (tak se jmenoval sluha, který Tamaru navedl).

Potom se otočil zpátky na děti: „Jak si myslíte, že by to tu vypadalo, kdyby si každý dělal, co chce?! Mrzí mě, že jste mě neposlechli. Kvůli ostatním obyvatelům Nabe i kvůli vám samotným vám musím dát trest.“

Emanuel, který až dosud všechno pouze mlčky sledoval, sebou trhl a v jeho očích bylo vidět zděšení. Dobře věděl, jaký trest má jeho otec na mysli. Taky se na děti zlobil, ale bylo mu líto odsoudit je k takovému trestu. Než stačil pan Vincitore říct, o jaký trest se jedná, Emanuel se postavil za děti a řekl: „Otče, netrestej je. Potrestej raději mě.“

„Ale Emanueli, nějaký trest jim přece musím uložit.“

„Dej jim tedy trest jiný, méně krutý.“

Pan Vincitore váhal. Měl rád obě děti a také se mu nechtělo tak krutě je trestat. Jenže jim musel dát trest. Emanuel chtěl vzít jejich trest na sebe. Pan Vincitore nemohl jeho žádost odmítnout. „Dobře,“ řekl dětem, „Emanuel podstoupí váš trest a vy dostanete méně krutý. Váš trest bude to, že opustíte Nabe.“

Jakmile to dořekl, dětem se zatmělo před očima. Začalo jim hučet v uších. Tamaře se zdálo, že slyší odporný Malumův hlas a pana Vincitoreho, jak se na něj zlobí. Najednou ucítila zvláštní pocit. Jako by padala vzduchem z velké výšky. Trvalo to nepříjemně dlouho. Potom se pocit vytratil a ona ucítila, že stojí opět nohama na zemi. Otevřela oči. Naproti ní stál Leo a rozhlížel se kolem sebe. Byla noc a oni stáli uprostřed potemnělé ulice, kterou ozařovala jen jedna poblikávající lampa.

Leo měl na Tamaru vztek. Vždyť za všechno může jen ona, tak proč by měl být potrestán i on! Znovu se rozhlédl kolem sebe. Přestože tu nikdy před tím nebyl, poznal, že je na Zemi. Ale co si teď počnou? Bylo mu jasné, že se teď on sám musí o Tamaru postarat, ale především jí musí odpustit. Ano, postará se o ni, ale jakmile udělá Tamara další chybu, bude jí dnešní den připomínat. Leo nedokázal Tamaře odpustit. Prostě to nedokázal.

Poslední rána

Začalo pršet, a tak se Leo s Tamarou vydali hledat nějaké suché místo. Prošli ulicí a zabočili doprava. Zpozorovali podchod a zamířili k němu. Když sešli všechny schody, přivítal je chlad, ale bylo tu sucho. Elektrické osvětlení ozařovalo prostorný, ale prázdný podchod. Rozhodli se tam přečkat noc.

Ráno bylo sice ještě chladno a zataženo, ale už nepršelo. Tamara se vzbudila jako první. Nechtělo se jí čekat, až se vzbudí i Leo, a tak vyšla z podchodu. Přestože bylo ještě časně ráno, několik lidí už čekalo na zastávce na autobus. Tamara si sedla na jednu volnou lavičku. Na zastávku zrovna přijížděl autobus. Lidé se do něj nahrnuli a v tom zmatku jeden pán vrazil do postarší paní, které se rozsypal nákup. Muž zaklel, rozzlobeně se na paní podíval a nastoupil do autobusu.

Tamara se dívala na nešťastnou majitelku rozsypaného nákupu. Všichni kolemjdoucí ji obcházel, divně se na ni dívali, ale nikdo jí nepomohl. Tamaru napadlo, že by pan Vincitore chtěl, aby jí pomohla, a tak se zvedla a začala paní mlčky pomáhat.

Doprovázely ji nepříjemné pohledy kolemjdoucích. Paní se na ni ale vděčně usmála a poděkovala jí.

Protože další autobus jel až za dlouho, Tamara s paní se posadily na lavičku a vykládaly si. Tamara byla ráda, že si s ní někdo povídá. Paní byla velice milá, a tak se jí Tamara se vším svěřila. Paní se na Tamaru usmívala, ale nejspíš si o ní myslela, že je blázen.

„Nemáme kam jít,“ dodala Tamara nakonec.

Paní se na chvílku zamyslela a pak jí řekla: „Dojdi pro svého bratra. Můžete bydlet u mě.“

Tamara byla radostí bez sebe: „Vážně? Děkuju. Děkujeme.“ Hned odběhla pro Lea.

Jenže když vešla do podchodu, Leo tam nebyl. Tamara chodila od zastávky k zastávce, od kolejiště ke kolejišti, všude se rozhlížela po Leovi a volala jeho jméno. Prošla snad už celé nádraží, ale stále ho nemohla nikde najít. Přestože se zde stále pohybovalo jen málo lidí, Tamara věděla, že čas již postoupil a že pokud Lea nenajde teď, těžko ho bude hledat, až tu budou davy lidí.

Když Tamara opět vystoupala schody ke třetímu nástupišti, konečně ho zahlédla. Stál na druhé straně kolejí s dalšími dvěma neznámými chlapci a očividně se s nimi hádal. Nikdo z nich si Tamary ještě nevšiml. Tamara chtěla na Lea zavolat, už už otvírala ústa – ale nevypravila ze sebe ani hlásku.

Všechno se seběhlo až příliš rychle. Leo staršího z obou neznámých udeřil vší silou do tváře a za zlomek sekundy už se oba rvali a škrtili na zemi. Mladší chlapec začal povykovat a snažil se je od sebe odtrhnout, jenže potom schytl pár úderů taky a už se bili všichni tři. Tamara nebyla schopná slova, na Nabi by se něco takového stát nemohlo, vůbec nechápala, jak je možné, že se s nimi Leo pere. A pak se odněkud ozvaly rozčilené hlasy a zpoza vzdáleného rohu vyběhli dva policisté. Starší chlapec si jich všiml a dal se před nimi na útěk. V běhu ještě volal na Lea a na mladšího chlapce, ať toho nechají, ale jeho mladší společník ho nevnímal. Škrtil Lea. Vší silou ho držel za krk a stále silněji a silněji tiskl. Leo začal panikařit, protože mu docházel dech.

A pak se to během pár vteřin stalo: oba peroucí se chlapci stáli ještě na nohou, čelem přímo proti sobě a mladší chlapec měl za zády koleje. Leovi se začala třást kolena.

Už jen stěží se držel na nohou a uvědomoval si, že pokud teď něco neudělá, zhrouť se k zemi. Na zlomek vteřiny zaváhal a pak poslední ranou, na kterou se zmohl, udeřil mladšího chlapce do břicha. Zabrало to. Stisk na jeho krku povolil a on se s úlevou a prudce nadechl. Mladší chlapec úpěl, držel se za břicho a nebezpečně zavrával. Udělal pár kroků dozadu, aby nabyl zpět rovnováhu a – šlápnul do prázdna. Upadl na koleje a v tom okamžiku projel vlak.

Leo stál jako opařený. V hlavě jako by měl prázdno. Otupěle zíral na koleje a nedokázal si uvědomit, co se právě stalo. Odkudsi z dále k němu doléhala ozvěna kroků policistů a podle rytmu poznal, že i oni zpomalili. „Musím pryč,“ uvědomil si napůl, „musím pryč.“ Ta věta jako by v něm znovu rozpulzovala krev.

„Musím pryč, musím pryč,“ opakoval si malátně v hlavě pořád dokola. Prudce pohnul hlavou, aby odtrhl svůj pohled od kolejí a toho, co na nich leželo, a podíval se před sebe. Hleděl přímo do očí, co měly stejnou barvu jako ty jeho. Hleděl do očí, které se na něj vždy smály, ale které teď byly plné slz, bolesti, utrpení, lítosti a stesku. Stesku po člověku, který se těm očím během posledních pár minut neuvěřitelně odcizil.

Leo se prudce otočil a rychle, nejrychleji, jak mu to jen roztřesené nohy dovolily, se rozběhl pryč. Utíkal před policisty, před trestem, před svědomím. Utíkal před skutečností a utíkal sám před sebou. Utíkal před pohledem své sestry, před pocitem viny a před bolestí, jež krutě a nemilosrdně sílila a pulzovala v jeho srdci.

Zpátky na Nabi

Na policejní stanici panoval zdánlivý klid. Tamara seděla v místnosti, která by se dala nazvat jakousi čekárnou, a v ruce držela plastový kelímek ledové kávy, kterou jí nabídl policejní inspektor. Její oči byly vysušené slzami. To, co se odehrálo asi před dvěma hodinami, se jí stále honilo hlavou. Leo jí způsobil nesmírnou bolest. Vůbec nedokázala pochopit, jak se to mohlo stát. Nevěděla, proč se s těmi kluky pral, ale už to samo o sobě jí připadalo nesmírně hrubé a odpudivé. A pak ještě tohle! To by se na Nabi přece vůbec stát nemohlo.

Teď tu stále ještě v šoku seděla a čekala na policejního inspektora, který jí chtěl jakožto jedinému svědkovi celého případu položit několik otázek. Tamara si nervózně poposedla. Co mu jen řekne? Že to byl její bratr? Že neví, kam mohl jít? Že tu nemá domov a že tu jsou teprve prvních 24 hodin? Měl by ji za blázna. Bylo jí jasné, že budou po Leovi pátrat. Nechce, aby měl její bratr problémy, jenže nechce ani lhát. Pan Vincitore by si jistě přál, aby řekla pravdu.

Naproti její židli se otevřely dveře a policejní inspektor, v jehož tváři byla vidět velká únava, ji požádal, aby vešla za ním. S nepříjemně vyprahlými ústy zamířila k němu a prošla dveřmi, které za nimi inspektor zase zavřel.

„Říkal jsem si, že tady to bude příjemnější než ve výslechové místnosti,“ řekl inspektor a ukázal rozmáchlým gestem po prostorné pracovně. Tamara se bez většího zájmu rozhlédla po místnosti a posadila se na židli, kterou jí inspektor nabídl. Inspektor se posadil naproti ní a řekl: „Než vám začnu klást otázky, musím

vás upozornit, že jste jediný svědek, a proto na pravdivosti vašich slov velice záleží.“ Chvilí se odmlčel, a když se mu nedostalo větší reakce než tichého přikývnutí, začal s výslechem.

Ze začátku neměla Tamara problém odpovídat na otázky pravdivě. Jenže když se jí inspektor zeptal, jestli někdy dřív alespoň některého z chlapců viděla, nedokázala to v sobě už déle držet. Jasně před sebou viděla Lea, jeho oči a tmavé kučeravé vlasy, jeho zuby, které se zabělely vždy, když se zasmál, žílu, která mu naběhla na čele, kdykoliv nad něčím přemýšlel.

„Je to můj bratr,“ přiznala a tiše se rozvzlykala.

Inspektor byl očividně v šoku, tvářil se nesmírně udiveně a nic neříkal. Do nastalého ticha, přerušovaného jen Tamařinými vzlyky, se ozvalo zaklepání.

Vstoupil policista, který se tvářil ještě udiveněji než inspektor: „Je tu ten kluk. Sám se přišel přiznat.“

Tamara rychle pozvedla oči a zadívala se na hochu, který stál za policistovými zády. Hlavu měl mírně skloněnou k zemi a v zarudlých očích se mu leskly slzy. „Leo,“ vyklouzlo Tamaře z úst.

„Moc mě to mrzí,“ řekl Leo se stále sklopenou hlavou, „nechtěl jsem to udělat. Zklamal jsem tebe i pana Vincitoreho s Emanuelem. Ublížil jsem vám.“ Po tvářích mu začaly stékat slzy. Zvedl hlavu a zadíval se Tamaře přímo do očí: „Můžeš mi prosím odpustit?“

„Odpouštím ti,“ vrhla se Tamara Leovi kolem krku, „já tě mám pořád ráda, víš? Já se na tebe už nezlobím. Hlavně že jsi zpátky.“ Vzlykala a objímala Lea. Úlevou zavřela oči. Začalo jí hučet v uších. Najednou ucítila zvláštní pocit. Jako by stoupala vzduchem do velké výšky. Trvalo to nepříjemně dlouho. Potom se pocit vytratil a ona ucítila, že stojí opět nohama na zemi.

Otevřela oči. Pořád se ještě s Leem drželi v objetí. Teď se ale pustili a rozhlédli se kolem sebe. Stáli na břehu velikého jezera. Ranní mlha se lehce dotýkala jeho hladiny a byla tak hustá, že skrz ni nebylo vidět za nesčetné jezerní ohyby. Poznali to tu. Tady se poprvé setkali s panem Vincitorem.

„Rád vás opět vidím,“ ozval se příjemný hlas za jejich zády. Rychle se ohlédli. Stál tam pan Vincitore s otevřenou náručí a s přívětivým úsměvem.

„Pane,“ začal Leo, „hrozně mě to mrzí. Víím, že jsem to neměl dělat. Víím, že jsem vám musel hodně ublížit. Opravdu mě to mrzí. Myslííte, že byste mi mohl odpustit?“

„Všechno je to moje vina,“ skočila mu do řeči Tamara, „kdybych vás tehdy poslechla, kdybych si paličatě nemyslela, že víím líp, co dělám, než vy, nikdy bychom nemuseli jít na zem a Leo by nikdy...“

Pan Vincitore přerušil proud jejích slov tím, že k ní přistoupil a objal ji. „To všechno se nejspíš muselo stát, abyste se mnohé naučili. Jsem moc rád,“ řekl a zadíval se na Tamaru, „že jste se naučili litovat svých vin.“ Pak se narovnal a položil ruku na rameno Leovi: „Ukázal jsi, že se dokážeš přiznat k tomu, co jsi provedl, i když ti hrozí trest. Zpátky na Zem už vás nepošlu. Svůj trest už jste si vytrpěli. Dobře víím, Leo, jak jsi se musel bát, když jsi se rozhodl jít na policejní stanici. Víím taky, jak bylo tobě, Tamaro, když jsi viděla Leovo selhání přímo před svýma očima.“

„Takže to byl ten trest? Já hloupý jsem si myslel, že se nám stane nějaký úraz nebo tak,“ přiznal se Leo.

„Zraněná duše většinou bolí víc než zraněné tělo. Myslím, že to vy dva moc dobře vííte,“ pan Vincitore vzal každého za ruku a vydali se společně k jeho domu.

Doslov

Když jsme v době covidové rozjížděli školní časopis Žako, vytyčili jsme si jako jeden z cílů objevit literární talenty z naší školy. Chtěli jsme jim umožnit, aby mohly vytáhnout svá dílka ze šuplíků a nabídnout je na stránkách časopisu světu. Neskromně si myslím, že se to podařilo.

Namátkou mohu zmínit pár skvostů, které jsme v Žaku otiskly: rozsáhlejší nedokončený text Terezy Cicvářkové Let! (Žako 1/duben 2020, 2/červen 2020, 3/listopad 2020), mistrně sepsané povídky Pavlíny Chalupové Jak jsme se našli (Žako 2/červen 2020) a Ztroskotání (Žako 4/březen 2021), znepokojivý příběh z pera Adély Šamšulové Ticho a klid (Žako 2/červen 2020), Šílené ráno (Žako 3/listopad 2020) od Adély Dobrovolné nebo Lesní království (Žako 9/květen 2023) Katky Kořanové; v pátém čísle vyšla celá řada rozverných limeriků věnovaných památce Jana Vodňanského.

Literárním vrcholem, který na stránkách dostal prostor, je bezesporu Planeta Nabe od Marie Buchtové. Tento text vycházel na pokračování od června roku 2021 až do podzimu roku 2023. Poslední díl vyšel v jubilejním desátém čísle a Marie ho naší redakci dodala už coby čerstvá středoškolačka. V ucelené podobě vám ho předkládáme v této knižce.

Marie se pustila do nelehkého úkolu. Rozhodla se psát text na pokračování – a to je opravdu těžká disciplína. Zařadila se tak po bok takového velikána, jako byl Karel Čapek, který tento „sport“ provozoval na stránkách Lidových novin. Autor, který chce na tomto poli uspět, musí dokázat dvě věci – mít dokonale promyšlený příběh jako celek a rozvrhnout jednotlivé části příběhu tak, aby v každém čísle časopisu navnadily čtenáře na další pokračování. Podobně v současné době fungují seriály na Netflixu, jejichž scénáře píše mistři ve svém oboru. Myslím si, že Marie v této disciplíně uspěla. Ano, kdybychom hnidopišsky procházeli jednotlivé díly, asi bychom objevili drobné nejasnosti a nelogičnosti, ale to je pochopitelné (těch se nevyvaroval ani Karel Čapek, když „válčil s mloky“).

V čem však Maruščin text bezpochyby vyniká, je jednota děje, místa i času. Její vyprávění je srozumitelné, nebloudí v žádných slepých uličkách, nezahluje čtenáře množstvím zbytečných postav a vystačí si jen s několika zajímavými lokalitami. Snadno si tak lze představit, že se tento příběh stane předlohou pro komiks, divadelní hru, seriál nebo celovečerní film.

O čem vlastně Planeta Nabe je? Příběh se odehrává v podivném (až pohádkovém) bezčasi. Téměř jako v nějakém starověkém mýtu jsme v úvodu svědky zrození světa. Vzniká nová planeta, která představuje jakýsi ideální svět, jenž se podobá ztracenému ráji. V tomto světě se objevují dvě děti, které osud zavalil nelehkými úkoly – musí se vyrovnat se smrtí rodičů, musí se poprat s vlastní zodpovědností, s pokušením a hlavně s vinou, po které následuje trest. Právě vina a trest tvoří osu celého vyprávění. Kolem této osy se točí fiktivní svět příběhu. Vyváznout se ctí není jednoduché.

Žánrově je text obtížné zařadit. Motivy, které autorka využívá (jiná planeta, jiný svět, podivný pan Vincitore), mohou odkazovat ke sci-fi a fantasy literatuře. Ale myslím si, že to je pouze jakási fasáda. Podle mě má dílo blízko k filozofickému podobenství nebo k již zmíněnému mýtu. Rozhodně to není snadné čtení, které si můžeme vzít na pláž k limonádě. Vyžaduje spíš klid, soustředění a kávu (nebo čaj).

Co si zaslouží pozornost, je určitě stylistická rovina Planety Nabe. Autorka skládá příběh z pečlivě a promyšleně dávkovaných informací. Text je hutný a není v něm – v dobrém slova smyslu – prostor pro legraci a rozvernost. Každé slovo je důležité – a dokážu si představit, že jeho výběru předcházelo soustředěné rozhodování. Jako by vážnost tématu (vina a trest) předurčovala způsob psaní. Tomu je podřízena například výstavba dialogů. Rozhovory v Planetě Nabe rozhodně nekopírují reálný svět, spíše připomínají filozofické výměny názorů. Trochu troufale mi tanou na mysli dva literární světy, které podle mě mají k tomuto psaní blízko – jsou to Malý princ od Antoina de Saint-Exupéryho a povídky Franze Kafky.

Literární tvorba vyžaduje velkou dávku odvahy – není jednoduché šáhnout do šuplíku, jít se svou kůží na trh a vystavit se očím čtenářů. Jsem rád, že Maruška tuto odvahu měla.

Napsala: Marie Buchtová

Ilustrace: Kája Schwecová a Eva Štěpánková

Doslov a jazyková korektura: Viktor Merta

Pro knižní vydání připravil a graficky upravil: Roman Fuksa

Vydal školní časopis ZŠ Šlapanice ŽAKO 2023

...támhle rostou stromy a tvoří les, tam zase ze země vytryskla voda a naplnila celé údolí, takže vzniklo moře. Květiny vykvetly na loukách a mechy obalily kamenné stráně. Řeky se splétaly jako stříbrné nitě...

....„Jmenuji se Leo,“ představil se chlapec, „a tohle je Tamara.“ Po chvíli rozpačitého mlčení se Tamara osmělila a zeptala se: „Kdo jste vy, pane?“ Pan Vincitore se jim představil. Když domluvil, Tamara si uvědomila, že je jí najednou dobře. Už neplakala a pan Vincitore jí přišel jako ochránce...

ŽAKO